[redacted]

ARMSTAT

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԶՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

Անահիտ Ավետիսյան

[redacted]

17 ՆՊԱՏԱԿ ԱՇԽԱՐՀԸ ՎԵՐԱՓՈԽԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

- **ԿԶՆ** - 17 փոխկապակցված նպատակների ամբողջություն՝ մշակված ՄԱԿ-ի Գլխավոր ասամբլեայի կողմից՝ 2015 թվականին որպես «Բոլորի համար ավելի լավ և կայուն ապագայի հասնելու ծրագիր»
- **ԿԶՆ** - համընդհանուր կոչ՝ վերջ դնելու աղքատությանը, պաշտպանելու մոլորակը և բարելավելու բոլորի կյանքն ու հեռանկարները ամենուր:

Ընդունվել են ՄԱԿ-ի բոլոր անդամ պետությունների կողմից 2015թ.՝ որպես **2030 օրակարգ կայուն զարգացման համար**, որը նախանշում է նպատակներին հասնելու 15-ամյա ծրագիրը:

1. **Սոցիալական** - Նպատակներ 1, 2, 3 և 17
2. **Տնտեսական** - Նպատակներ 7, 8, 9, 11, 12 և 17
3. **Շրջակա միջավայր** - Նպատակներ 6, 13, 14, 15 և 17
4. **Իրավական և Ժողովրդավարական հավասարություն** - Նպատակներ 4, 5, 10, 16 և 17

ԻՆՉՊԵՍ Է ԻՐԱԿԱՆԱՑՎՈՒՄ ԿԶՆ ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՈՒՄԸ

- Գլոբալ մակարդակում **Կայուն զարգացման** 17 **նպատակների** և դրանց բոլոր՝ 169 **թիրախների** մշտադիտարկում՝ 248 **գլոբալ ցուցանիշների** միջոցով:

- Ցուցանիշների գլոբալ համակարգը մշակվել է փորձագետների միջգերատեսչական խմբի կողմից և համաձայնեցվել է ՄԱԿ-ի վիճակագրական հանձնաժողովի կողմից:

- Երկրները մշակել են նաև իրենց **ազգային ցուցանիշները** ՝ օգնելու վերահսկել նպատակներին և խնդիրներին հասնելու ուղղությամբ ձեռք բերված առաջընթացը:

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԶՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ **ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՂԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐԹԱԿ (ԱՀՀ)**

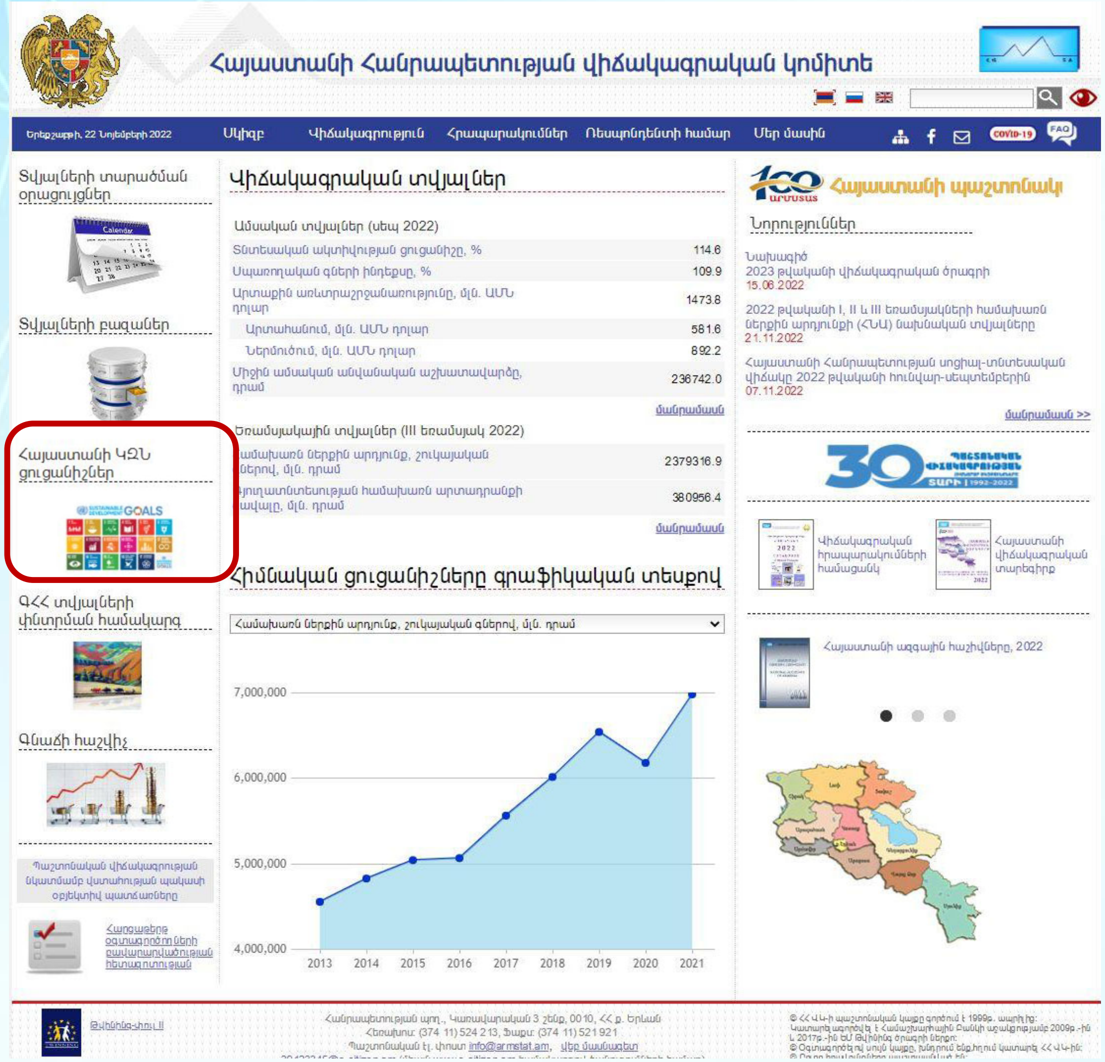

- **ԱՀՀ-ի գործարկումը** - 29 դեկտեմբեր 2017թ.
- **Նոր ԱՀՀ գործարկում** - 17 սեպտեմբեր 2019թ.՝ հիմնված **Open SDG data source**
- **Արդիականացում** – հունիս 2022թ.
- Համադրելի է, յուրաժամանակ, թափանցիկ և հրապարակայնորեն մատչելի ու սպառողի համար առավել հարմարավետ
- Կառավարվում է Արմստատի կողմից, պարունակում է պաշտոնական վիճակագրություն և մեթատվյալներ, ընձեռում է հետադարձ կապի հնարավորություն սպառողների համար:

https://sdg.armstat.am/

ԱՀՀ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԶՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

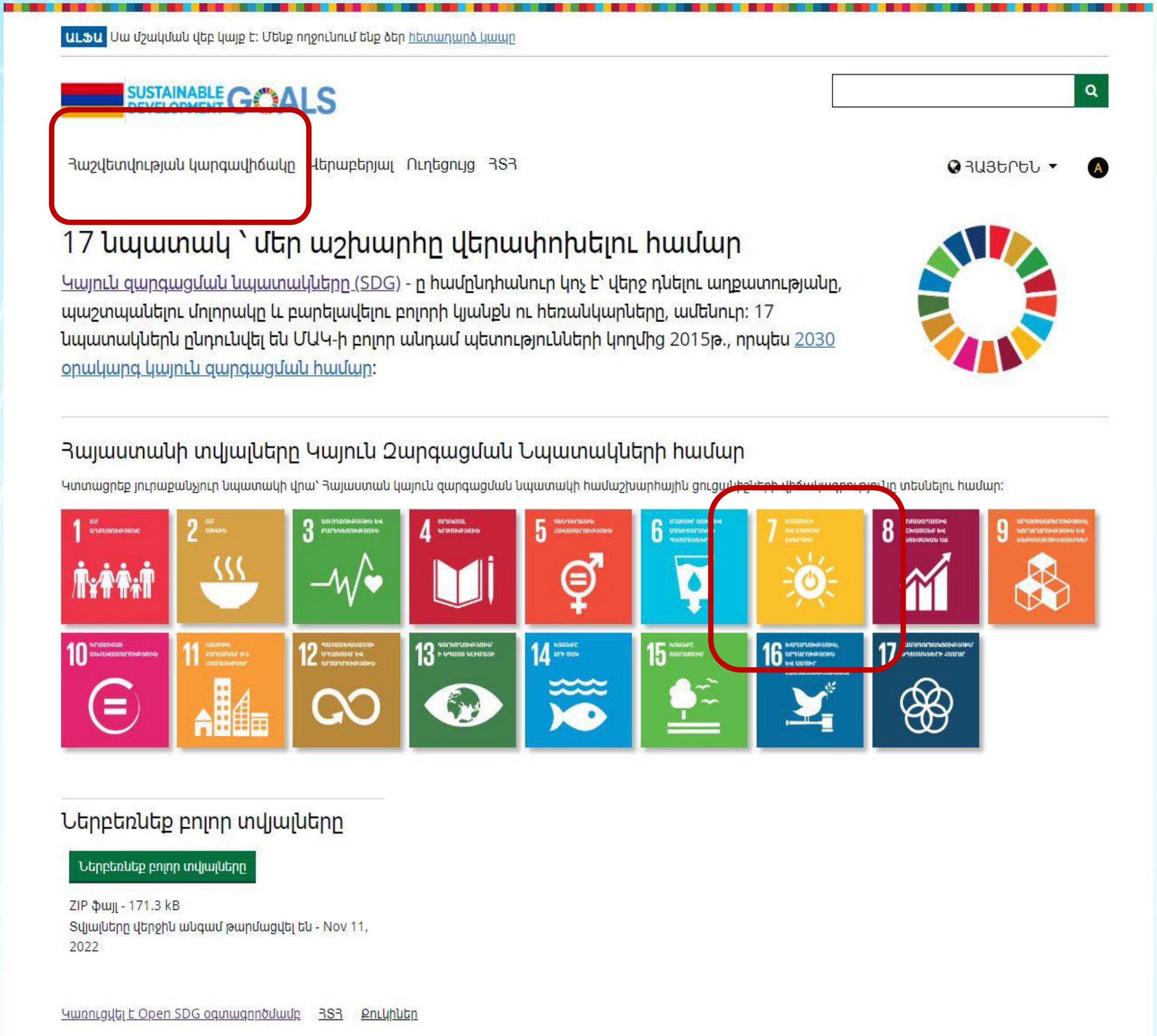

- Տվյալների դեզագրեգացման հնարավորություն ըստ սեռի, տարիքային խմբերի, աշխարհագրական դիրքի (քաղաքային /գյուղական), զբաղվածության կարգավիճակի, հաշմանդամություն ունեցող անձանց, կրթության տեսակների և այլ կատեգորիաների
- Տվյալների աղբյուր
- Լեզվի հասանելիություն՝ հայերեն, անգլերեն եւ ռուսերեն

https://sdg.armstat.am/

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԳԱՎԻՃԱԿ

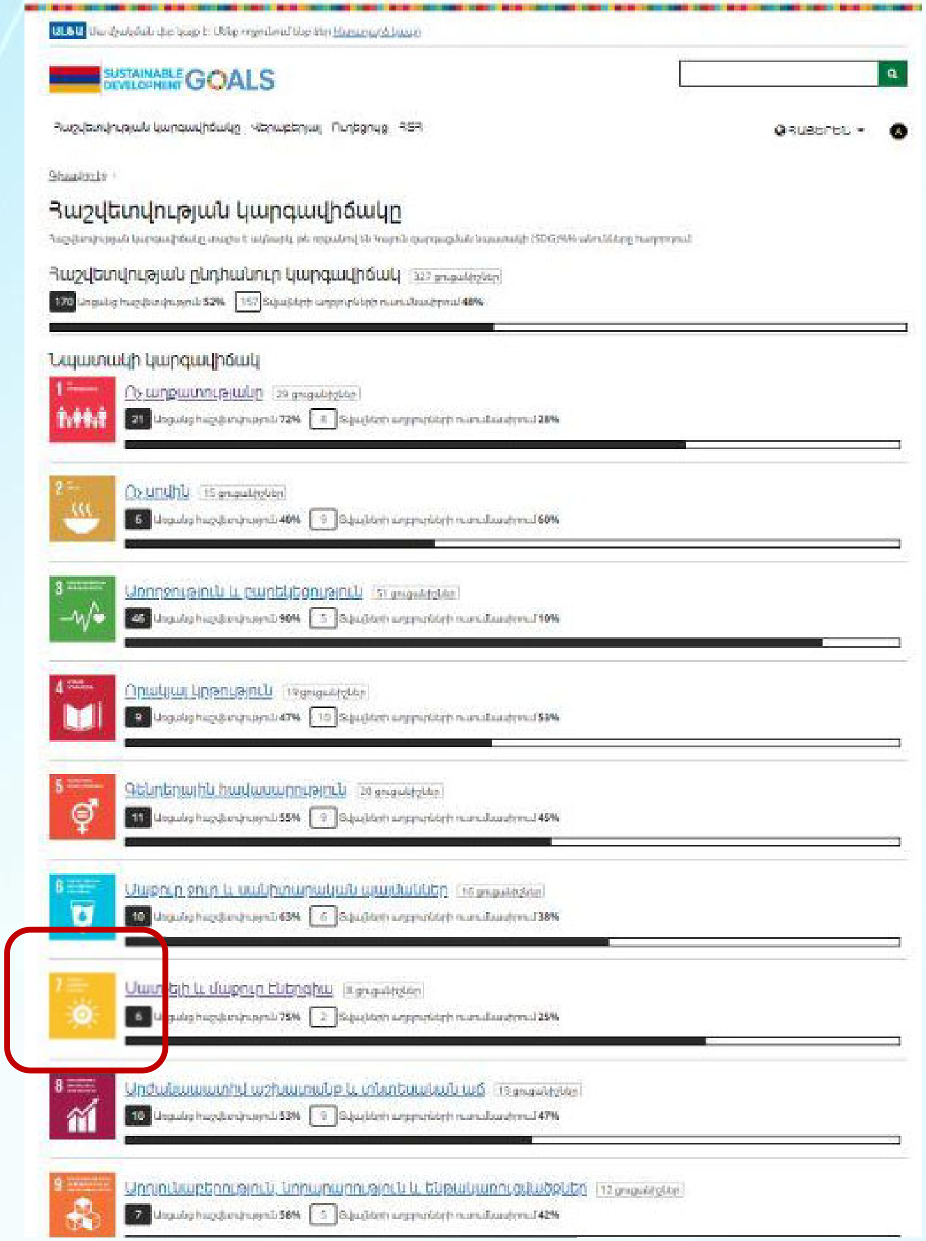

327 ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

170 - առցանց հաշվետվություն (**52%**)

157 - տվյալների աղբյուրների ուսումնասիրում (**48%**)

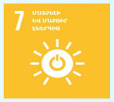

ՆՊԱՏԱԿ 7

8 ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

6 - առցանց հաշվետվություն (**75%**)

2 - տվյալների աղբյուրների ուսումնասիրում (**25%**)

ՆՊԱՏԱԿ 7 – ԹԻՐԱԽՆԵՐ ԵՎ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

ԹԻՐԱԽ 7.1 ՄԻՆՉԵՎ 2030Թ. ԱՊԱՀՈՎԵԼ ՄԱՏՉԵԼԻ, ՀՈՒՍԱԼԻ ԵՎ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ԷՆԵՐԳԵՏԻԿ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀԱՍԱՆԵԼԻՈՒԹՅՈՒՆ	• 7.1.1.a Էլեկտրականություն ունեցող տնային տնտեությունների համամասնությունը • 7.1.2.a Մաքուր վառելիքից և տեխնոլոգիայից առաջնային կախվածություն ունեցող տնային տնտեսությունների մասնաբաժինը
ԹԻՐԱԽ 7.2 ՄԻՆՉԵՎ 2030Թ. ԷԱՊԵՍ ՄԵԾԱՑՆԵԼ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՎՈՂ ԷՆԵՐԳԻԱՅԻ ՀԱՄԱՄԱՍՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԷՆԵՐԳԻԱՅԻ ՏԱՐԲԵՐ ՏԵՍԱԿՆԵՐԻ ՀԱՄԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ ԱՄԲՈՂՋ ԱՇԽԱՐՀՈՒՄ	• 7.2.1. Վերականգնվող էներգիայի համամասնությունը էներգիայի ընդհանուր վերջնական սպառման մեջ
ԹԻՐԱԽ 7.3 ՄԻՆՉԵՎ 2030Թ. ԿՐԿՆԱՊԱՏԿԵԼ ԷՆԵՐԳԱԱՐԴՅՈՒՆԱՎԵՏՈՒԹՅԱՆ ԲԱՐԵԼԱՎՄԱՆ ԳԼՈԲԱԼ ՄԱԿԱՐԴԱԿԸ	• 7.3.1. Էներգաինտենսիվությունը՝ չափված առաջնային էներգիայի և ՀՆԱ-ի տեսակետից

ՆՊԱՏԱԿ 7 – ԹԻՐԱԽՆԵՐ ԵՎ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

ԹԻՐԱԽ 7.a ՄԻՆՉԵՎ 2030Թ. ԸՆԴԼԱՅՆԵԼ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ՝ ԴՅՈՒՐԱՑՆԵԼՈՒ ՄԱՔՈՒՐ ԷՆԵՐԳԻԱՅԻ, ԱՅԴ ԹՎՈՒՄ՝ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՎՈՂ ԷՆԵՐԳԻԱՅԻ ՀԵՏԱԶՈՏՄԱՆ ԵՎ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐԻ, ԷՆԵՐԳԱԱՐԴՅՈՒՆԱՎԵՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԶԱՐԳԱՑԱԾ ՈՒ ԱՎԵԼԻ ՄԱՔՈՒՐ ՀԱՆԱԾՈ ՎԱՌԵԼԻՔԻ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐԻ ՀԱՍԱՆԵԼԻՈՒԹՅՈՒՆԸ, ԽԹԱՆԵԼ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԸ ԷՆԵՐԳԵՏԻԿ ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔՆԵՐՈՒՄ ԵՎ ՄԱՔՈՒՐ ԷՆԵՐԳԻԱՅԻ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐՈՒՄ

- 7.a.1 **Միջազգային ֆինանսական հոսքեր զարգացող երկրներին մաքուր էներգիայի վերաբերյալ հետազոտությունների և զարգացման աջակցության և վերականգնվող էներգիայի արտադրության համար, այդ թվում հիբրիդային համակարգերի**

ԹԻՐԱԽ 7.b ՄԻՆՉԵՎ 2030Թ. ԸՆԴԼԱՅՆԵԼ ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔՆԵՐԸ ԵՎ ԱՐԴԻԱԿԱՆԱՑՆԵԼ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐԸ՝ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ԵՎ ԿԱՅՈՒՆ ԷՆԵՐԳԵՏԻԿ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՄԱՏՈՒՑԵԼՈՒ ԲՈԼՈՐԻՆ

- 7. b.1 **Էներգիայի արդյունավետության բնագավառում ներդրումները, որպես ՀՆԱ-ի տոկոս և ֆինանսական փոխանցումների մեջ արտաքին ուղիղ ներդրումների քանակը կայուն զարգացման ծառայությունների ենթակառուցվածքների ու տեխնոլոգիայի համար**

ՓԱՍՏԵՐ

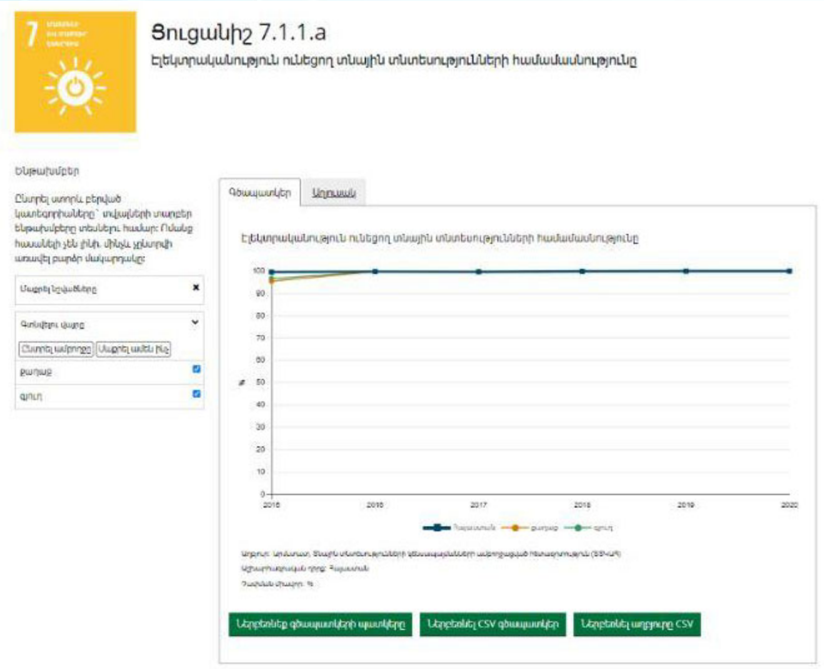

2020թ. էլեկտրականություն ունեցող տնային տնտեսությունների համամասնությունը կազմել է **100**%՝ 2015թ. արձանագրված **99.6**%-ի համեմատ

Աղբյուրը. տնային տնտեսությունների կենսապայմանների ամբողջացված հետազոտություն
https://www.armstat.am/am/?nid=82&id=2217

Մաքուր վառելիքից և տեխնոլոգիայից առաջնային կախվածություն ունեցող տնային տնտեսությունների մասնաբաժինը 2020թ. կազմել է **73.3**% (քաղաք՝ 94.8%, գյուղ՝ 42.7%)՝ 2015թ. արձանագրված **58.8**%-ի (քաղաք՝ 82.5%, գյուղ՝ 15.5%)՝ համեմատ

Մաքուր վառելիք (կենտրոնացված ջեռուցում, էլեկտրաէներգիա և գազ):
Աղբյուրը. տնային տնտեսությունների կենսապայմանների ամբողջացված հետազոտություն
https://www.armstat.am/am/?nid=82&id=2217

ՓԱՍՏԵՐ

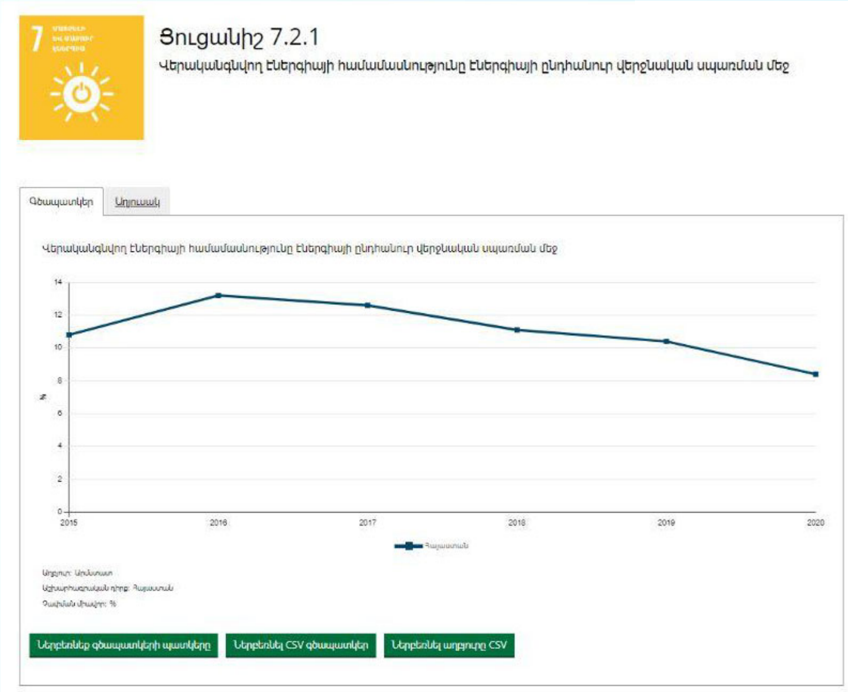

2020թ. վերականգնվող էներգիայի համամասնությունը էներգիայի ընդհանուր վերջնական սպառման մեջ կազմել է **8.4**%՝ 2015թ. արձանագրված **10.8**%-ի համեմատ

Վերականգնվող էներգիա՝ հիդրոէներգիա, կենսավառելիք, քամի, արև, կենսագազ, երկրաջերմային էներգիա, ծովային էներգիա և թափոններ

Աղբյուրը. ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն (ՀՀ էներգետիկ հաշվեկշիռ)

Էներգաինտենսիվությունը՝ չափված առաջնային էներգիայի և ՀՆԱ-ի նկատմամբ 2020թ. կազմել է **0.58** կտնհ/մլն. դրամ՝ 2015թ. արձանագրված **0.65** կտնհ/մլն. դրամի համեմատ

Աղբյուրը. ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն և Արմստատ

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ

25-ը նոյեմբերի 2022թ., ք. Երևան